

Warszawa, dnia 11.06. 2013 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13.06.2013 r.

nr 2785 podpis M. Pięć

PG I A 070/3/13

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 13.06.13
5106 podpis [signature]

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Dot. BPS/043-30-1259-PG/13

Ironman, Peccie Manster

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 kwietnia 2013 r. nr j/w, przy którym nadesłano tekst oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi Senatorami podczas posiedzenia Senatu RP w dniu 4 kwietnia 2013 r. dotyczącego postępowań przygotowawczych w sprawach zgonów bądź chorób spowodowanych powikłaniami poszczepiennymi, uprzejmie przedstawiam stanowisko w tym przedmiocie.

Na wstępie wskazać należy, iż Prokuratura Generalna gromadzi dane statystyczne w zakresie liczby spraw i sposobu ich załatwienia, a dane w zakresie poszczególnych kategorii przestępstw jedynie pomocniczo, w związku z koordynowaniem i monitorowaniem postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o określone rodzaje przestępstw. Monitoringiem objęte są m.in. przestępstwa dotyczące narażenia na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia człowieka przez lekarza będącego gwarantem bezpieczeństwa osoby zagrożonej, tzw. „błędu medycznego”, lecz bez podziału na przyczyny błędu.

W związku z powyższym przedstawione poniżej dane zostały ustalone na podstawie informacji prokuratorów apelacyjnych udzielonej na potrzeby niniejszej odpowiedzi.

Sprawy dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstwa w związku z podaniem szczepionki mogą być kwalifikowane, jako:

- nieumyślne spowodowanie śmierci w następstwie podania szczepionki (art. 155 k.k.),
- spowodowanie uszczerbku na zdrowiu w następstwie podania szczepionki (art. 156, 157 k.k.),
- narażenie na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 160 k.k.).

Wskazać jednak należy, iż konkretny czyn zabroniony będący przedmiotem postępowania karnego może wyczerpywać znamiona określone w dwóch i więcej przepisach ustawy karnej i wówczas będzie kwalifikowany kumulatywnie na podstawie art. 11 § 2 k.k. Takie sytuacje miały również miejsce w omawianej kategorii przestępstw.

Ustalono, iż w okresie od 1 stycznia 2007 r. powszechne jednostki organizacyjne prokuratury prowadziły łącznie 12 postępowań przygotowawczych dotyczących podejrzenia popełnienia przestępstwa w związku z podaniem szczepionki. Z podanej liczby 12 spraw:

- 1 zakończono skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec 1 osoby,
- 6 zakończono postanowieniem o umorzeniu postępowania,
- 1 postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa,
- 3 pozostają w toku,
- 1 zawieszono z uwagi na oczekiwanie na przystąpienie przez biegłego do sporządzenia opinii.

Sprawa zakończona skierowaniem wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przeciwko jednej osobie prowadzona była przez Prokuraturę Rejonową w Wysokiem Mazowieckiem i dotyczyła podania małoletniej pokrzywdzonej podwójnej dawki szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, co spowodowało rozstrój zdrowia na czas nie przekraczający 7 dni w postaci niepokoju, tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 157 § 3 k.k. W ramach przedmiotowego postępowania skutki działania szczepionki dla stanu zdrowia dziecka

ustalono w oparciu o opinię sądowo-lekarską Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem prawomocnym wyrokiem z dnia 27 grudnia 2011 r. warunkowo umorzył postępowanie wobec podejrzanej na okres próby wynoszący 1 rok oraz orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 500 zł.

Postanowieniem o umorzeniu lub odmowie wszczęcia postępowania zakończono sprawę dotyczące:

- narażenia w kwietniu 2007 r. w Kwidzynie 18 noworodków na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez podanie szczepionki Euvax B serii UVA 06007 z terminem ważności do stycznia 2009 r., której obrót został wstrzymany decyzją Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 27 marca 2007 r. tj. o czyn z art. 160 § 2 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. W toku postępowania ustalono, iż szczepionki zostały przywrócone do obrotu w związku z potwierdzeniem ich zgodności z wymogami określonymi dla produktu leczniczego;
- narażenia w okresie od 9 do 28 maja 2007 r. w Kwidzynie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu 6 małoletnich poprzez podanie im przeterminowanej szczepionki Polio Sabin-oral z terminem ważności do kwietnia 2007 r., tj. o czyn z art. 160 § 2 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. W toku postępowania na podstawie w szczególności opinii biegłego immunologa ustalono, iż podanie przeterminowanych szczepionek nie naraziło dzieci na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Ponadto ustalono;
- zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia dwóch czynów zabronionych polegających na narażeniu ustalonych osób w okresie luty-marzec 2007 r. w Grudziądzu na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, bądź ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w wyniku przeprowadzenia szczepień związanych z udziałem wymienionych w badaniu klinicznym i nieumyślnego spowodowania w ten sposób ich śmierci, tj. o czyny z art. 160 § 1 k.k. i art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Postępowanie

zakończono postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa, w zakresie jednego czynu na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec ustalenia, iż czynu nie popełniono oraz w zakresie drugiego czynu na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego;

- narażenia w dniu 5 listopada 2012 r. w Nakle, 5-cio miesięcznego dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez zlecenie szczepienia, tj. o przestępstwo z art. 160 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czynu nie popełniono. Na podstawie zeznań świadków, dokumentacji lekarskiej i opinii biegłego ustalono, iż u dziecka po podaniu szczepionki nastąpiła uogólniona reakcja zapalna w postaci podwyższonej temperatury, niepokoju, przyśpieszenia oddechu i akcji serca, która miała charakter przejściowy i nie pozostawiła negatywnych zmian w zdrowiu dziecka;

- nieumyślnego spowodowania śmierci w dniu 25 września 2008 r. w Łodzi dziecka w wyniku wykonania trzech, wynikających z kalendarza, szczepień ochronnych - DTP, ACT-HIB i Euwax B, tj. o czyn z art. 155 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. W sprawie, w szczególności na podstawie opinii biegłego, nie potwierdzono związku pomiędzy zgonem dziecka, a przeprowadzonymi szczepieniami;

- narażenia na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu małoletniej po przeprowadzeniu szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce, w dniu 24 kwietnia 2012 r. w Gorzowie Wielkopolskim, poprzez odmowę przyjęcia do szpitala, a następnie wdrożenie nieprawidłowego postępowania medycznego, co doprowadziło do jej śmierci, tj. o czyn z art. 160 § 2 k.k. i art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. W sprawie na podstawie opinii zespołu biegłych lekarzy z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu ustalono, iż zgon dziecka nie wynikał z działania lub zaniechania lekarzy lub nieprawidłowego podania szczepionki;

- nieumyślnego spowodowania śmierci ustalonej osoby w dniu 21 marca 2006 r. w Warszawie, w wyniku podania szczepionki ochronnej przeciwko grypie – Vaxigrip, tj. o przestępstwo z art. 155 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt. 1 k.p.k. wobec

stwierdzenia, iż czynu nie popełniono. Na podstawie w szczególności opinii sądowno – lekarskiej ustalono, iż szczepienie nie spowodowało pogorszenia się stanu zdrowia pokrzywdzonego, które skutkowało śmiercią pokrzywdzonego.

Postępowania pozostające w toku dotyczą:

- opisanego w powołanym na wstępie oświadczeniu senatorskim śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim dotyczącego nieumyślnego spowodowania śmierci ustalonej osoby w dniu 10 grudnia 2011 r. w miejscowości Strzegowa, w następstwie podania szczepionki TD-pur (przeciwno tężcowi i błonicy), tj. o przestępstwo z art. 155 k.k. W przedmiotowej sprawie postępowanie przygotowawcze dwukrotnie umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. Podstawą decyzji były wnioski z opinii powołanego w sprawie biegłego, który wykluczył związek pomiędzy skutkiem w postaci śmierci pokrzywdzonego, a przeprowadzonym szczepieniem. Przedmiotowe śledztwo zostało podjęte na nowo z uwagi na przedłożenie przez pokrzywdzonego do akt sprawy prywatnej opinii biegłego, której wnioski pozostawały w sprzeczności z wynikami uzyskanych w sprawie opinii. Na podstawie uzyskanej uzupełniającej opinii biegłych ustalono, iż brak jest związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy wykonanym szczepieniem, a śmiercią pokrzywdzonego;
- narażenia małoletniej na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w Iławie, w następstwie niewłaściwie udzielonej pomocy medycznej podczas porodu i bezpośrednio po nim, w tym poprzez podanie w pierwszej dobie po urodzeniu szczepionki przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typ Euvax B, tj. o przestępstwo z art. 160 § 2 i 3 k.k. Przedmiotowe śledztwo, po zgromadzeniu materiału dowodowego, w tym opinii biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, zostało umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego. Aktualnie, po uchyleniu przedmiotowej decyzji przez sąd w wyniku zażalenia pokrzywdzonego, śledztwo jest kontynuowane w kierunku wyjaśnienia okoliczności związanych z leczeniem małoletniego pokrzywdzonego;
- nieumyślnego spowodowania śmierci ustalonej osoby w dniu 19 grudnia 2012 r. w Warszawie, w następstwie podania szczepionki związanej z leczeniem alergii, tj. o

czyn z art. 155 k.k. Aktualnie prokurator, po uzyskaniu protokołu oględzin i otwarcia zwłok pokrzywdzonego, oczekuje na uzyskanie opinii biegłych lekarzy.

Zawieszono postępowanie dotyczy:

- narażenia małoletniego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub powstania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w Gliwicach w dniu 7 października 2008 r., m.in. w wyniku podania szczepionki Euwax B, tj. o czyn z art. 160 § 2 k.k. Przedmiotowe postępowanie, m.in. na podstawie opinii biegłych z Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie zostało umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Wobec uchylecia przez sąd postanowienia o umorzeniu dochodzenia, na skutek zażalenia pokrzywdzonego, powołano biegłego w celu wydania opinii uzupełniającej dotyczącej zasadności podania pokrzywdzonemu szczepionki. Aktualnie postępowanie pozostaje zawieszono z uwagi na oczekiwanie na przystąpienie, przez biegłych z Centrum Medycznych Opinii Sądowych LEX&MED. Biuro Biegłych Sądowych z siedzibą w Kaliszu, do wydania opinii.

Z przedstawionej informacji wynika, iż w okresie ostatnich 5 lat prowadzono stosunkowo nieznaczną liczbę spraw dotyczących spowodowania śmierci lub uszczerbku na zdrowiu w związku z powikłaniami poszczepiennymi. Podkreślić trzeba, iż prawomocnie zakończone postępowania przygotowawcze, które w większości zostały poddane kontroli odwoławczej sądu, nie dały podstaw do przyjęcia, iż śmierć lub uszczerbek na zdrowiu miał związek z uprzednim podaniem określonego rodzaju szczepionki. Powyższa okoliczność w prowadzonych sprawach została ustalona na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej.

Z miejscem

A. Seremet

Andrzej Seremet